

Λεξιμογραφικού Δελτίου ὑπὸ τοῦ συντάκτου κ. Ν. Κοντοσοπούλου τὸ πρῶτον μέρος μελέτης σχετικῆς πρὸς τὰ προβλήματα τοῦ ἔργου τούτου.

2) Συνεχίζεται ὑπὸ τῆς Δ/δος Θ. Μπόμ καταρτισμὸς πίνακος λημμάτων ἀναγκαίου διὰ τὴν ὀρθὴν ληματογράφησιν καὶ ἔνταξιν εἰς τὸ Ἄρχεϊον τῶν ἰδιωματικῶν λέξεων, τῶν ὁποίων τὸ τυπολογικὸν μέρος ποικίλλει κατὰ περιοχάς.

3) Παρασκευάζεται ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Κέντρου κ. Δ. Βαγιακάκου καὶ τῆς γραφέως Θ. Μπόμ ἀρχεῖον νεοελληνικῶν καταλήξεων.

4) Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Κέντρου κ. Δ. Βαγιακάκος ἰδίαις δαπάναις μετέβη εἰς Κορσικὴν πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἐξ ἄλλων ἀποστολῶν συγκεντρωθέντος γλωσσικοῦ ὕλικου ἐκ τῶν ἐκεῖ Μανιατῶν ἀποίκων καὶ φωτογράφησιν ἐγγράφων σχετικῶν μὲ τὴν ἱστορίαν τῆς ἀποικίας.

Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ διὰ τοῦ ὀλιγαρίθμου προσωπικοῦ συντελεσθεῖσα ἐν τῷ Κέντρῳ ἐργασία, ἡ ὁποία διὰ τῆς πληρώσεως τῶν ὑπαρχουσῶν κενῶν θέσεων ὑπὸ εἰδημόνων καταγομένων κυρίως ἐκ διαλεκτικῶν περιοχῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ διὰ τοῦ διορισμοῦ τριῶν τουλάχιστον γραφῶν ἀποδελτιωτῶν θὰ ἀποβῆ ἀσφαλῶς ἀποδοτικώτερα.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 8α Δεκεμβρίου 1969

Μετὰ τιμῆς καὶ σεβασμοῦ

Ὁ Διευθυντὴς

Δ. Β. Βαγιακάκος

Β΄.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

τῶν πεπραγμένων τοῦ Κέντρου Ἑρεῦνης τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου - 30 Νοεμβρίου 1969.

Τὸ κατὰ τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα ἐπιτελεσθὲν ἔργον εἰς τὸ Κέντρον Ἑρεύνης τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας ὑπῆρξε, γενικῶς θεωρούμενον, λίαν ἱκανοποιητικόν, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ εἰς αὐτὸ ὑπηρετοῦντος ἀνεπαρκούς εἰς ἀριθμὸν ἐπιστημονικοῦ καὶ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ. Κατὰ τὰς ἀρχάς τοῦ λήγοντος ἔτους ἀπεχώρησε τῆς ὑπηρεσίας ὁ διευθυντὴς τοῦ Κέντρου καθηγητὴς κ. Γεώργιος Σπυριδάκης, ἡ δὲ Ἀκαδημία ἀνέθεσε τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ εἰς τὸν ἀρχαιότερον συντάκτην ὑφηγητὴν κ. Δημήτριον Οἰκονομίδην.

Τὸ ἔργον τοῦτο ἀναλύεται ἐν συντόμῳ ὡς κατωτέρω :

Α΄. Εἰσαγωγή λαογραφικῆς ὕλης.— α) Εἰς τὸ ἀρχεῖον λαογραφικῆς ὕλης εἰσήχθησαν 107 συλλογαὶ (χειρόγραφοι ἢ δακτυλογραφημένα) ἐκ σελίδων ἐν συνόλῳ 5.526. Ἐκ τῶν συλλογῶν τούτων 27 ἀπεστάλησαν ὑπὸ ἐκπαιδευτικῶν, ἰδίᾳ τῆς στοιχειώδους ἐκπαίδευσως, 73 ὑπὸ διαφόρων προσώπων, ἐχόντων λαογραφικὸν διαφέρον. Αἱ ὑπόλοιποι 7 προῆλθον ἐκ περισυλλογῆς στοιχείων τοῦ λαϊκοῦ πολιτισμοῦ ὑπὸ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κέντρου, κατὰ τὰς εἰδικάς, ὡς κατωτέρω, ἐρευνητικὰς ἀποστολάς του εἰς τὴν ὑπαιθρον.

β) Τὸ ἀρχεῖον τοῦ τμήματος τῆς δ η μ ὄ δ ο υ ς μ ο υ σ ι κ ῆ ς ἐπλουτίσθη διὰ 1257 νέων ἠχογραφήσεων (695 γενομένων ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω προσωπικοῦ τοῦ Κέντρου καὶ 562 ἐκ μεταγραφῆς ἠχογραφημένης μουσικῆς ὑπὸ Ἑλλήνων καὶ ἀλλοδαπῶν συλλογῶν, οἱ ὅποιοι ἐχορήγησαν ἀντίγραφον αὐτῆς πρὸς χρῆσιν ὑπὸ τοῦ Κέντρου).

γ) Εἰς τὴν Δ ι σ κ ο θ ῆ κ η ν, πλουτιζομένην συμφώνως πρὸς τὴν σχετικὴν διάταξιν τοῦ Νόμου 4545/1966, κατετέθησαν ὑπὸ διαφόρων παραγωγῶν μέσῳ τοῦ ἐργοστασίου τῆς Ἑλληνικῆς Φωνογραφικῆς Ἑταιρείας «Κολούμπια» 693 δίσκοι, εἰς διπλοῦν ἕκαστος, αὐξηθέντος οὕτω τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν μέχρι σήμερον εἰς 3830.

δ) Τὸ τμήμα Κ ι ν η μ α τ ο γ ρ α φ ῆ ς ε ω ν ἐπλουτίσθη μὲ τὰ κάτωθι θέματα :

1) Μορφαὶ ἀλιευτικοῦ βίου τοῦ λαοῦ ἐκ τῆς Κοινότητος Παραλίου Ἐστρου Κυνουρίας (60 μ.), 2) ἔθιμον τῆς θυσίας ταύρου εἰς Ἁγίαν Παρασκευὴν Λέσβου (240 μ.), 3) τρόπος ἐκτελέσεως «ὄργανικῶν» μελωδιῶν μὲ κρητικὴν λύραν (30 μ.) καὶ 4) εἰκόνες Κρητικῆς ὑφαντικῆς (30 μ.).

ε) Εἰς τὴν Μ ο υ σ ε ι α κ ῆ ν σ υ λ λ ο γ ῆ ν, ἀπαραίτητον τμήμα ὑπὸ ἔποψιν ἐπιστημονικῆς σημασίας διὰ τὸ Κέντρον, προσετέθησαν διὰ δωρεᾶς κατὰ τὸ πλεῖστον 9 νέα ἀντικείμενα τῆς λαϊκῆς τέχνης (ἐκ τούτων 3 σεντούκια ἐκ Θάσου). Ἐκ τῶν ἐν λόγῳ ἀντικειμένων τὰ 2 ἐδωρήθησαν ὑπὸ τοῦ «Συλλόγου τῶν Φίλων τοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου».

Β'.— Εἰς τὸ ὡς ἄνω ἔργον τῆς περισυλλογῆς ὕλης διὰ καταγραφῆς, φωτογραφίσεως, ἠχογραφίσεως καὶ κινηματογραφίσεως, συνετέλεσαν ἐκ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κέντρου, ἐκτελέσαντες ἐρευνητικὰς ἀποστολάς: 1) εἰς τὴν νῆσον Σκιάθου ὁ συντ. Μουσικὸς Σπυρ. Περιστερῆς, 2) εἰς τὴν νῆσον Χάλκην Δωδεκανήσου ἡ συντ. Ἄννα Παπαμιχαήλ, 3) εἰς χωρία τοῦ νομοῦ Κοζάνης ὁ συντ. Ἄγγελος Δευτεραῖος, 4) εἰς τὸν Ν. Λασιθίου Κρήτης καὶ εἰς Λέσβον ὁ συντ. Γεώργ. Αἰκατερινίδης καὶ 5) εἰς Ρόδον ὁ ἀπεσπασμένος εἰς τὸ Κέντρον Λαογραφίας θεολόγος-μουσικὸς Γεώργ. Ἀμαργιανάκης.

Γ'. Τὸ ἀρχεῖον καὶ εὐρύτερον ἐπιστημονικὸν ἔργον.— Ἡ ἐργασία τῆς ἀποδελτιώσεως λαογραφικῆς ὕλης ἐξ ἀνεκδότων ἢ ἐκδεδομένων συλλογῶν, εἶτα δὲ τῆς κατατάξεως κατ' εἶδη καὶ τῆς κατόπιν ἐπεξεργασίας ταξινομήσεως αὐτῆς εἰς τὰ οἰκεία ἀρχεῖα, ἐγένετο, ὡς πρὸς τὸ πρῶτον μέρος, διὰ τῶν γραφέων, οἱ ὅποιοι ἀπεδελτίωσαν ἐκ 58 χειρογράφων συλλογῶν ποικίλου περιεχομένου λαογραφικὴν ὕλην ἐπὶ 7912 δελτίων, ὡς πρὸς δὲ τὸ δεύτερον μέρος, δηλ. τῆς ἀρχεῖακῆς κατατάξεως, διὰ τοῦ ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ. Ἀνάλογος ἐργασία διεξήχθη ἐπίσης καὶ εἰς τὸ τμήμα τῆς δημῶδους μουσικῆς διὰ τὸ ἠχογραφηθὲν νέον ὕλικόν, γενομένης καὶ καταγραφῆς ἐκ ταινιῶν μαγνητοφώνου τῆς μουσικῆς 125 δημῶδων ᾠσμάτων εἰς τὴν εὐρωπαϊκὴν μουσικὴν γραφὴν.

Τὸ ἐπιστημονικὸν προσωπικόν, παραλλήλως πρὸς τὸ ἔργον τοῦτο, ἡσχολήθη προσέτι: α) εἰς τὴν ἐκλογὴν ὕλης ἐκ τοῦ ἀρχείου ᾠσμάτων καὶ ἐπιστημονικὴν ἐπεξεργασίαν αὐτῆς διὰ τὴν παρασκευὴν πρὸς ἔκδοσιν τοῦ Β' τόμου τῶν Ἑλληνικῶν Δημοτικῶν Τραγουδιῶν. Πρὸς τοῦτο ἐμελετήθησαν ἐν συνόλῳ αἱ παραλλαγαὶ 38 ᾠσμάτων.

Δ'. Δημοσιεύματα.— α) Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ τρέχοντος ἔτους εἶδε τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος τὸ βιβλίον «Ἑλληνικὰ Δημοτικὰ Τραγούδια», τόμ. Γ' (Μουσικὴ Ἑκλογή) μετὰ προσηρημένων εἰς αὐτὸ 5 δίσκων, ἐφ' ὧν ἔχει ἀποτυπωθῆ ἡ μουσικὴ 56 ᾠσμάτων, καὶ

β) έξετυπώθη και άπεστάλη εις τούς λειτουργούς τής στοιχειώδους έκπαιδεύσεως Έρωτηματολόγιον περι γεωργικου βίου του λαου και κατ' έθιμον πυρων μετα σχετικης συστατικης έγκυκλιου τής 'Ακαδημίας δια την έναρξιν συντάξεως Λαογραφικου "Ατλαντος τής 'Ελλάδος

Ε'.— Εις την Βιβλιοθήκην του Κέντρου, περιλαμβάνουσιν βιβλία και περιοδικά λαογραφικου κυρίως περιεχομένου, εισήχθησαν 100 τόμοι περιοδικων, βιβλιων και φυλλαδιων (άρ. 4650-4750) εξ αγορας, ανταλλαγής προς την Έπετηρίδα του Κέντρου και δωρεων.

ΣΤ'. **Έπιστημονικά Συνέδρια.**— Το Κέντρον άντεπροσωπεύθη εις τα έξις έπιστημονικά Συνέδρια: 1) Εις το Α' Διεθνές Κυπριολογικόν δια του Διευθυντου κ. Δημ. Οικονομίδου και των συντακτων: Κων. Ρωμαίου και Άννης Παπαμιχαήλ, οτινες προέβησαν εις σχετικας ανακοινώσεις, και 2) εις το εν Βουκουρεστίφ συνεληθόν Ε' Διεθνές Συνέδριον δια την έρευναν των λαϊκων διηγήσεων δια του συντάκτου κ. Στεφ. Ημέλλου, οστις προέβη και εις σχετικην ανακοίνωσιν. Ο διευθυντής κ. Δημ. Οικονομίδης και η συντ. δ/ις Άννα Παπαμιχαήλ συμμετέσχον επίσης εις αυτό μόνον δια τής αποστολής των λαογραφικων των ανακοινώσεων, αιτινες θα δημοσιευθου εις τα Πρακτικά του εν λόγω Συνεδριου.

Ζ'.— Τας συλλογας υλικου εις την Βιβλιοθήκην του Κέντρου, ευρύτατα γνωστου ου μόνον παρ' ημιν, αλλά και εις το διεθνές επιστημονικόν κοινόν, εχρησιμοποίησαν αρκετοι ημετεροι και αλλοδαποι λαογράφοι ερευνηται. Προς τούτοις παρεσχέθησαν και δι' αλληλογραφίας επιστημονικαι πληροφορια επί διαφόρων λαογραφικων θεμάτων.

Έν Αθήναις τή 10η Δεκεμβριου 1969

Ο Διευθυντής
Δημ. Οικονομίδης

Γ'.

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΟΥ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Συνοπτικόν σημείωμα

περι των πεπραγμένων του Κέντρου κατά το έτος 1969.

Το επιστημονικόν προσωπικόν του Κέντρου εξακολουθει να είναι ολιγαριθμότατον. Έπί οκτώ οργανικων θέσεων είναι από ετων κεναι αι πέντε. Έπί πλέον, από του θέρους του 1968, μη ανανεωθείσης εκτοτε τής αποσπάσεως των, εστερηθημεν και των δύο εκτάκτων συνεργατων οι οποιοι υπηρέτουν άλλοτε παρ' ημιν ως άπεσπασμένοι εκ τής Μέσης Έκπαιδεύσεως. Η εν άβεβαιότητι άναμονή ενισχύσεως του Κέντρου εις προσωπικόν και έξευρέσεως των αναγκαιούτων οικονομικων πόρων δεν επιτρέπει την επιθυμητήν διεύρυνσιν και ανάπτυξιν τής δραστηριότητός του. Πέραν των τρεχούσης φύσεως εργασιων (τας οποίας μεγάλως δυσχεραίνει η επί μηνας άναμονή έγκρίσεως του προϋπο-